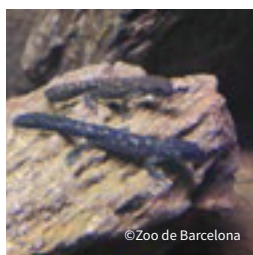

EL TRITÓ DEL MONTSENY, UN AMFIBI EN PERILL CRÍTIC

**El Zoo duplica
els aquaris dedicats
a la cria i reintroducció
d'aquest petit vertebrat
amenaçat d'extinció**

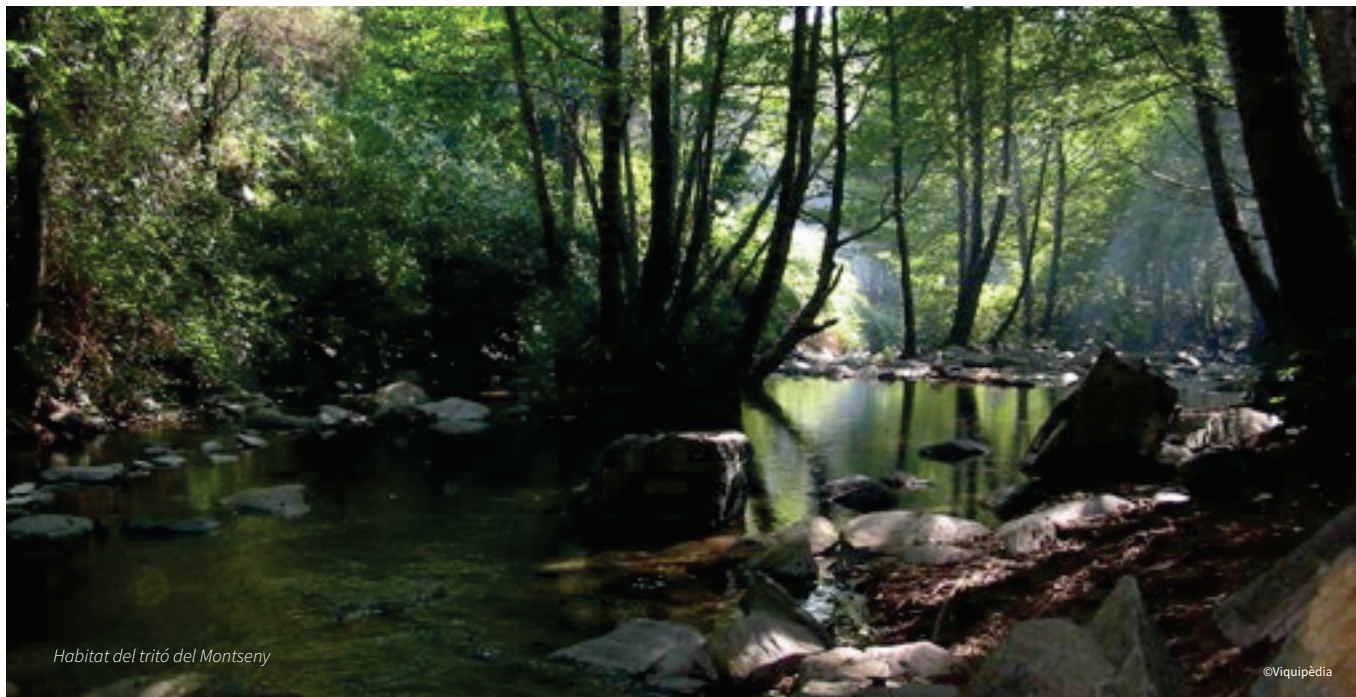

Alice Noir / The Noun Project

L'hàbitat natural del tritó del Montseny comprèn 25 quilòmetres quadrats a repartir entre només set rierols que es troben en fagedes i alzinars situats entre els 600 i els 1.200 metres d'altitud.

EL TRITÓ DEL MONTSENY (CALOTRITON ARNOLDI), L'ÚNIC VERTEBRAT ENDÈMIC DE CATALUNYA

És un amfibi que viu en una àrea molt reduïda d'aquest massís. El seu hàbitat comprèn poc més de 25 quilòmetres quadrats a repartir entre només set rierols que es troben en fagedes i alzinars situats entre els 600 i els 1.200 metres d'altitud, cosa que fa que qualsevol alteració greu del medi pugui provocar l'extinció de l'espècie.

La seva població s'ha reduït en un 15% durant els darrers deu anys, fet pel qual l'espècie, de la qual formen part entre 1.000 i 1.500 individus, es troba en l'actualitat catalogada com "En perill crític" a la Llista Vermella de la Unió Internacional per la Naturalesa (UICN).

Davant d'aquest escenari, l'any 2016 la Comissió Europea (CE) va atorgar un projecte LIFE per a la conservació del tritó del Montseny en el qual participen el Zoo de Barcelona, la Generalitat de Catalunya, l'empresa pública Forestal

Catalana, la Diputació de Girona i la Diputació de Barcelona. Gràcies a això, el Zoo de Barcelona, que ja participava des de 2012 en la conservació del tritó amb un centre de cria, ha pogut inaugurar ara una segona instal·lació de cria i duplicar així els aquaris dedicats a la cria d'aquest amfibi.

Segons explica Manel Aresté, conservador d'aquest amfibi al Zoo de Barcelona, el centre ja ha participat amb anterioritat en altres programes de reproducció i reintroducció i ha obtingut resultats molt gratificants. N'és un exemple el fet que en els últims 15 anys el centre ha cedit més de 200 tortugues mediterrànies (*Testudo hermanni*) al Centre de Recuperació d'Amfibis i Rèptils de Catalunya (CRARC) per a la repoblació de les serres del Garraf i del Montsant dins del marc del pla de conservació d'aquesta espècie.

Mira com es desplaça el tritó

FONT: XARXADEPARCS

Data: 20/12/2005

Lloc: Parc Natural del Montseny

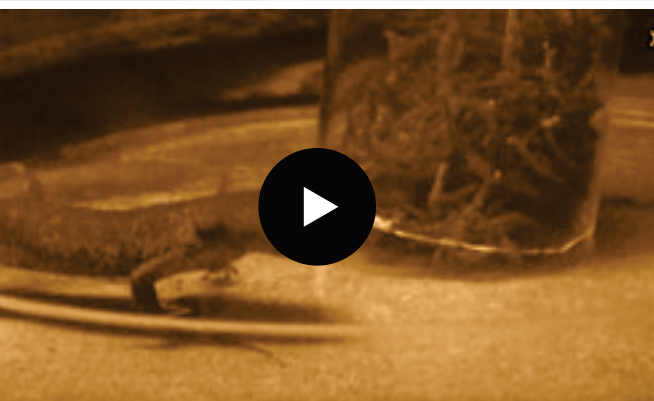
Autor i productor del vídeo: Salvador Carranza

Gràcies a les diverses reintroduccions s'han trobat larves en torrents on s'havien alliberat aquests amfibis, fet que prova l'èxit del projecte de reproducció i reintroducció. Zoo de Barcelona.

La població del tritó del Montseny s'ha reduït en un 15% durant els darrers deu anys i ara només queden entre 1.000 i 1.500 individus de l'espècie. Zoo de Barcelona.

©Zoo de Barcelona

Mira com s'alimenten

Alimentació dels tritons del Montseny al Zoo de Barcelona

FONT: ZOO DE BARCELONA

A més a més, el Zoo ha cedit, des de la dècada dels noranta, més de 1.400 capgrossos i adults de ferreret (*Alytes muletensis*) al Govern balear per a la repoblació dels torrents de la serra de Tramuntana, a Mallorca, cosa que ha fet que l'espècie passi d'estar catalogada com "En perill crític" a ocupar la menys preocupant posició de "Vulnerable" a la Llista Vermella de la UICN.

L'espècie es troba en un estat de conservació delicat

El tritó del Montseny està patint les conseqüències de l'Antropocè, l'era geològica més recent, que es caracteritza pel domini absolut de l'espècie humana a la Terra.

Això ha provocat una pèrdua de biodiversitat substancial derivada de la destrucció dels hàbitats naturals, la sobreexplotació d'espècies, el major nombre d'espècies invasores, la contaminació o el canvi climàtic, entre d'altres. Un escenari que, sens dubte, posa en perill el futur d'aquest amfibi.

“El canvi climàtic i algunes malalties emergents que afecten els amfibis són factors que van en contra de la supervivència del tritó del Montseny”, exposa en aquest sentit Aresté, que afegeix que la disminució del cabal dels rius a causa de la sequera o del mal ús de l'aigua també podrien fer molt mal a l'espècie.

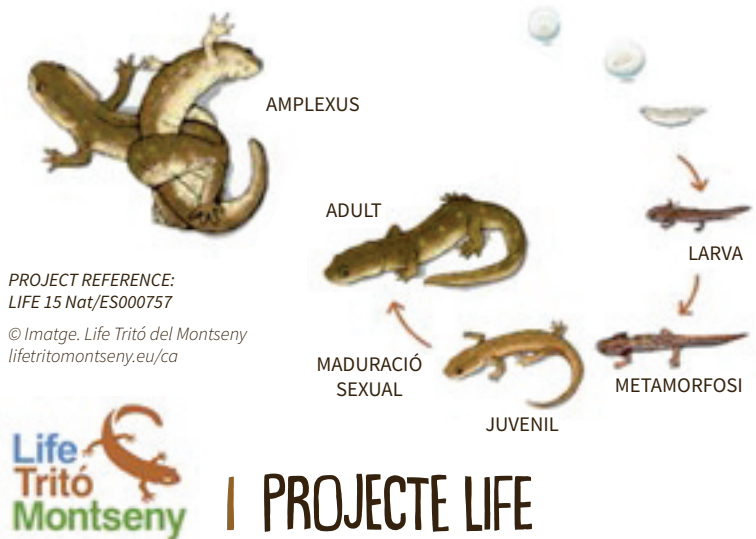
El tritó del Montseny és una de les últimes espècies descobertes a Catalunya. De fet, fins al 2005 els experts pensaven que els exemplars d'aquest massís català pertanyien a una altra espècie molt semblant, el tritó pirinenc (*Calotriton asper*), si bé una exhaustiva anàlisi genètica i morfològica va permetre determinar que es tractava de dues espècies ben diferents.

ELENA MARTÍNEZ BATALLA
Periodista

L'AULA EDUCATIVA DEL ZOO

Es tracta d'un espai on els visitants del Zoo disposen de vídeos, jocs electrònics interactius, contes i tota mena de material didàctic, tant per a nens com per a mestres, que els permetran conèixer tots els detalls de l'espècie.

A més a més, des de la sala els nens poden observar alguns dels aquaris ubicats a l'àrea de cria, dins dels quals es mostren adults, larves i ous d'aquest amfibi en perill d'extinció.

Gràcies a aquesta iniciativa s'invertiran tres milions d'euros en projectes que són claus per a la supervivència del tritó del Montseny i que comprenen accions que busquen:

- La millora de l'aprofitament de l'aigua dels torrents per assegurar un flux continuat d'aigua neta i oxigenada.
- La millora de l'hàbitat protegint el bosc riberenc autòcton i els alzinars i les fagedes que els envolten.
- Assegurar que les obres d'infraestructures no malmetin l'hàbitat.
- Impulsar la investigació de la biologia del tritó i del seu hàbitat per millorar-ne la conservació.
- Duplicar la capacitat dels centres de cria per aconseguir més exemplars per a futures reintroduccions.
- Augmentar la conscienciació de la població de la importància de l'espècie i del seu hàbitat mitjançant l'educació i la divulgació.

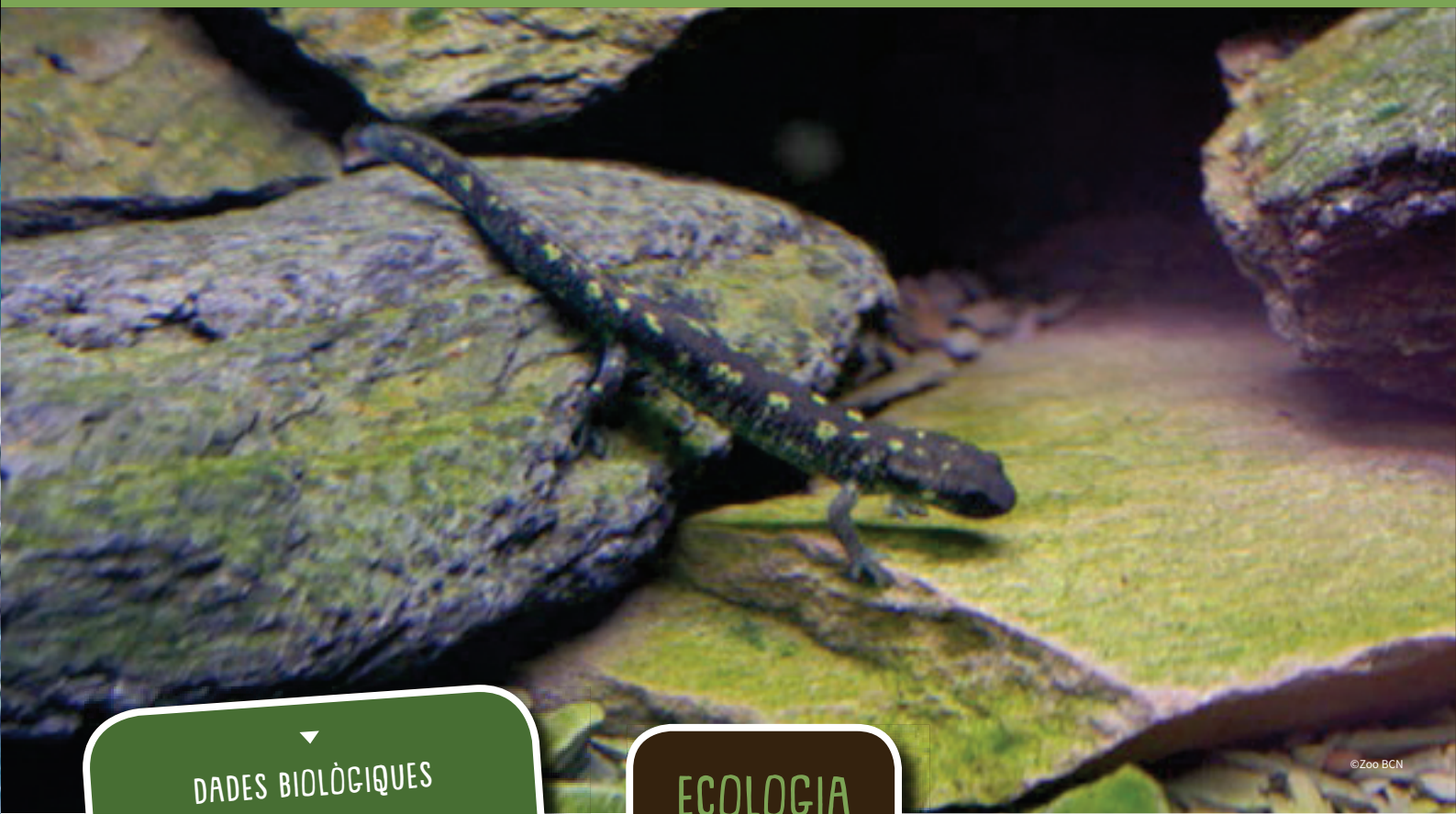
Per saber-ne més

Life Tritó Montseny
Un símbol de la natura del Montseny

Projecte de conservació d'una espècie única al món endèmica del Montseny

TRITÓ DEL MONTSENY

(CALOTRITON ARNOLDI)

DADES BIOLÒGIQUES

Pes: 5 - 10 g
 Llargària: 8 - 11 cm
 Incubació: 30 - 40 dies
 Nombre d'ous: 30 - 40
 Longevitat: més de 10 anys
 Reproducció: Ovípara
 Alimentació: Insectívora
 Vida social: Solitària

FITXA TÈCNICA
CLASSIFICACIÓ

Classe: AMFIBIS
 Ordre: CAUDATS
 Família: SALAMÀNDRIDS
 Gènere: CALOTRITON
 Espècie: ARNOLDI

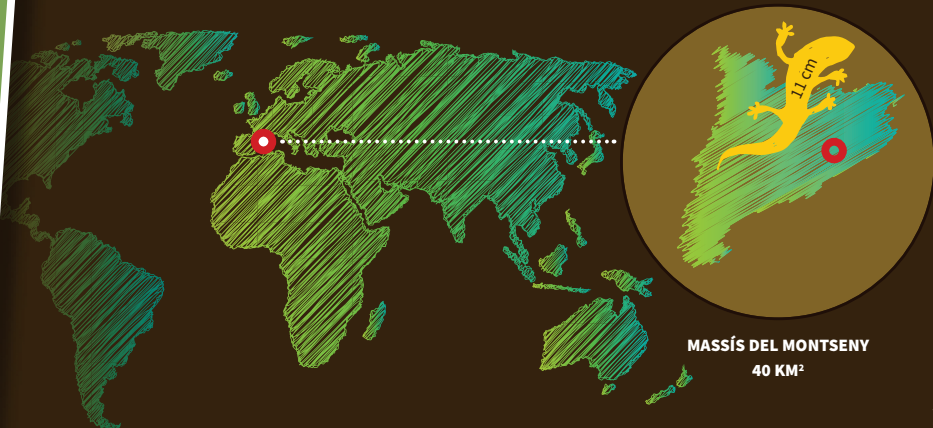
ECOLOGIA

DISTRIBUCIÓ:

El tritó del Montseny és una espècie d'amfibi endèmica del Montseny, és a dir, que només es troba en aquest massís, en una àrea de distribució molt petita, de només uns 25 km², i és també l'únic vertebrat endèmic de Catalunya.

HÀBITAT:

Viu en torrents de muntanya d'aigües fredes molt oxigenades, preferentment en fagedes i alzinars entre els 600 i els 1.200 metres d'altitud.

Il·lustració: Juan Varela

TRITÓ DEL MONTSENY

(*CALOTRITON ARNOLDI*)

Ajuntament de
Barcelona

Maria Bonell

SITUACIÓ DE L'ESPÈCIE

Si bé des de la dècada de 1980 se sabia de l'existència d'una població de tritons al Montseny, inicialment es van identificar com a exemplars del tritó del Pirineu, una espècie força comuna a molts llocs de la nostra geografia, i no va ser fins al 2005 quan es va comprovar que, per causa de l'aïllament, ambdues espècies havien evolucionat de manera independent.

Es calcula que els darrers deu anys la seva població ha minvat un 15%, i en l'actualitat està protegit per les lleis estatals i les catalanes, en què se'l considera una espècie en greu perill d'extinció. És, sens dubte, un dels amfibis més amenaçats d'Europa.

La supervivència d'aquesta espècie està estretament lligada a la conservació dels medis aquàtics, però també de les masses forestals que els envolten, i des de l'any 2006, la Diputació de Barcelona i la Generalitat de Catalunya cofinancen el Projecte de conservació del tritó del Montseny en l'àmbit del Parc Natural del Montseny, que té com a objectiu garantir la supervivència d'aquest vertebrat tan amenaçat.

L'any 2016 es va atorgar un projecte LIFE per a la conservació del tritó del Montseny en el qual participa el Zoo de Barcelona i que ha comportat la construcció d'una segona instal·lació per a la reproducció d'aquesta espècie amenaçada d'extinció.

Segons les llistes vermelles de la UICN (Unió Internacional per a la Conservació de la Natura), preparades per la Comissió de la Supervivència d'Espècies, el tritó del Montseny (*Calotriton arnoldi*) és EN PERILL CRÍTIC.

